

POLONYA OTOMOTİV SEKTÖRÜ ÜLKE RAPORU

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ar-Ge Şubesi

2026

ULLUDAĞ İHRACATCI BİRLİKLERİ

İçindekiler

GENEL GÖRÜNÜM.....	2
1.Coğrafi Konum	2
2.Siyasi Ve İdari Yapı	2
3.Nüfus	3
4.Doğal Kaynaklar	3
MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	3
TEMELEKONOMİK GÖSTERGELER	4
POLONYA DIŞ TİCARETİ	6
Genel Durum	6
Ülkenin Dış Ticareti	6
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret	7
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret	8
DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	9
Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü	9
Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri	9
TÜRKİYE İLE TİCARET	10
Genel Durum	10
Türkiye-Polonya Dış Ticareti	10
Türkiye'nin Polonya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)	10
Türkiye'nin Polonya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)	11
OTOMOTİV SEKTÖRÜ AÇISINDAN POLONYA	12
Polonya Otomotiv Sektörü (Adet)	12
Türkiye-Polonya Otomotiv İhracatı (Milyon USD)	13
Polonya Otomotiv İthalatı- 1000 USD	13
DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	14
Pazara Giriş Stratejileri Ve Dağıtım Kanalları	14
Tarife Engelleri (Gümrük Vergileri ve Mali Yükler)	15
AB Ortak Gümrük Tarifesi	15
Türkiye Açısından Durum (Gümrük Birliği Etkisi)	15
İç Vergiler (Dolaylı Tarife Benzeri Yükler)	15
Tarife Dışı Engeller	15
Teknik Engeller ve Standartlar	15
Ürün Mevzuatı ve Sertifikasyon	16
Gümrük ve Lojistik Kontroller (ICS2 Sistemi)	16
Çevresel ve Sürdürülebilirlik Kriterleri	16
Etiketleme ve Dil Zorunluluğu	16
Ambalajlama ve Çevre Mevzuatı	16
Yatırım Teşvikleri	16
Kamu İhaleleri	17
ÖNEMLİ SEKTÖRLER	17
Tarım	17
Sanayi	18
İmalat Sanayi	18
Otomotiv	18
Sağlık ve Tıbbi Ekipman	19
Havacılık	20
Hizmetler	20
E-Ticaret	20
İnşaat	21
Enerji	23
PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER	24
İş Kültürü	24
Para Kullanımı (banka kartı, kredi kartı, çek dahil)	25
Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi uygulaması	25
Ulaşım	25
İklim	26
ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER	26
Şirket Türleri	26
Polonya'da Adım Adım Şirket Kurulumu:	28
Geçici Oturum ve Çalışma İzinleri	28
LOJİSTİK VE TEDARİK ZİNCİRİ	29
KAYNAKLAR	30

GENEL GÖRÜNÜM

1.Coğrafi Konum

Yaklaşık 312 bin kilometrekarelik yüzölçümü ile Avrupa'nın 8. dünyanın 69. büyük ülkesi olan Polonya Orta Avrupa'da batıda Almanya, güney batıda Çek Cumhuriyeti, güneyde Slovakya, kuzey doğuda Rusya ve Litvanya, doğuda Beyaz Rusya, güney doğuda Ukrayna ve kuzeyde Baltık Denizi'ne komşudur. Ülke genellikle düz ovalardan oluşmakta olup, güney kıyısı boyunca da dağlar sıralanmaktadır.

Polonya sınırlarının toplam uzunluğu 3 511 km'dir. Bunun 3 071 km'si kara sınırları, 440 km'si ise deniz sınırlarıdır. Polonya'nın güneyinde, Baltık Denizi kıyısında 770 km'lik bir kıyı şeridi bulunmaktadır.

Ülkenin en yüksek noktası 2 499 metre ile Tatra sıradağlarındaki Rysy Dağıdır. En alçak noktası ise, Raczki Elblaskie köyü olup, deniz seviyesinin 1,8 metre altındadır.

Başlıca nehirleri Vistül (1 047 km), Oder (854 km), Warta (808 km) ve Bug (772 km) nehirleridir. Ayrıca ülkede alanı bir hektarın üzerinde 9 300 adet göl bulunmaktadır. Bunlar arasında en büyüğü 11 383 hektar alanla Sniardwy Gölü'dür. Ülkenin %30'u ormanlarla kaplı olup, orman ağaçları arasında, çam, meşe, huş ve üvez en önemli türlerdir.

2.Siyasi Ve İdari Yapı

17. yüzyılda Avrupa'nın en güçlü devletlerinden biri olan Polonya 18. yüzyılda giderek zayıflamaya başlamış olup, bu zayıflıktan yararlanan Rusya, Avusturya ve Prusya tarafından 1772-1795 yılları arasında paylaşılarak Avrupa haritasından silinmiştir. Bu tarihten sonra Polonya'nın tekrar bir devlet kurması ancak 1. Dünya Savaşı'ndan sonra 1918 yılında mümkün olmuştur. 1939 yılında Nazi Almanya'sı tarafından işgal edilen ülke, 2. Dünya Savaşı'nın bitmesinden sonra Doğu Bloku ülkelerine katılmış, hatta bu ülkeler arasında kurulan Varşova Paktı 14 Mayıs 1955 tarihinde Polonya'nın başkenti olan Varşova'da imzalanmıştır.

Polonya'da komünist yönetim, 4 Temmuz 1989 tarihinde ülkede yapılan ilk serbest seçimlerde Solidarnosc (Dayanışma) Partisi'nin büyük bir zafer kazanması ile sona ermiştir. 1990 yılında Lech Walesa Cumhurbaşkanı seçilmiş, Varşova Paktı'nın dağılması ve Sovyet ordusunun ülkeden çekilmesi ile Polonya'da Batı ile bütünleşme dönemi açılmıştır. Ülke 1990 yılında NATO'ya, 1 Mayıs 2004 tarihinde ise Avrupa Birliği'ne katılmıştır.

Ülkenin yönetim şekli cumhuriyettir. Yasama görevini üstlenen ve 460 üyeli parlamento ve 100 üyeli senatodan oluşan ikili meclis, 4 yılda bir yapılan seçimle işbaşına gelmektedir. Polonya'da cumhurbaşkanı 5 yıllık süre için doğrudan seçimle işbaşına gelmektedir.

İdari Birimler: Ülke 16 idari bölgeden (voyvodalık) oluşmaktadır. Bunlar, Wrocław, Bydgoszcz/Torun, Łódź, Lublin, Gorzów Wielkopolski/Zielona Góra, Kraków, Varşova, Opole, Rzeszów, Białystok, Gdańsk, Katowice, Kielce, Olsztyn, Poznań ve Szczecin'dir. Bu idari bölgeler de 379 ilçe ve 2478 komünden oluşmaktadır.

Ülkenin idaresi, merkezi ve yerel olarak ikiye ayrılmıştır. Merkezi idarenin yapısında Bakanlar Kurulu tarafından yönetilen idare organları bulunmaktadır.

3.Nüfus

Polonya'nın nüfusu 2026 yılında 36,2 milyondur. Nüfusun %61 şehirlerde, %39 kırsal bölgelerde yaşamaktadır.

Polonya nüfusu etnik özellikleri açısından incelendiğinde, Avrupa'daki en homojen halklardan biridir. Nüfusun %98'inden fazlası Polonya kökenli olup, diğer etnik gruplar ise Alman, Ukraynalı ve Belarosludur.

4.Doğal Kaynaklar

Polonya taşkömürü, linyit ve bakır başta olmak üzere önemli maden kaynaklarına sahip bir ülkedir. Polonya'da madencilik ve taş ocakları sanayi üretiminin %4,9'unu oluşturmaktadır. Taşkömürü toplam sanayi satışlarının %2,8'ini ve sanayi istihdamının ise %4,7'sini oluşturmaktadır. Taşkömürü ve linyit rezervleri bakımından dünya sıralamasında 5. konumda bulunan ülkenin 43 milyar ton taş kömürü rezervinin olduğu tahmin edilmektedir. Polonya kömür endüstrisi aşırı kapasiteye sahip olup, devlet yardımlarıyla önemli ölçüde sübvansede edilmiştir. Üretilen kömürün 1/3'ü enerji amacıyla kullanılmaktadır. Madencilik verimliliğini artırmak için yeniden yapılanma gereklidir. Ayrıca, dünyadaki üçüncü büyük bakır madeni Polonya'dadır. Öte yandan, sülfür, çinko, kurşun, gümüş, magnezyum, kaolin, kil, potas ve tuz rezervleri mevcuttur.

Polonya'nın bakır ve gümüş madenleri işleme kompleksi KGHM, Polska Miedz adlı özel firma tarafından işletilmekte olup, dünyanın en büyük dokuzuncu büyük bakır ve üçüncü en büyük gümüş üreticisi konumundadır. Yıllık 533 000 ton bakır, 1 215 ton gümüş üretilmektedir. Üretim tamamına yakını Asya ülkelerine ihraç edilmektedir.

Madencilik sektörü ithalatında ham petrol, petrol mamulleri, doğal gaz, demir, alüminyum cevheri, azot, gübre, fosfor ve potasyum önem taşımaktadır. İhracatta ise, taşkömürü ve türevleri, bakır, petrol ürünleri, demir ve alaşımları, azot ve gübre, gümüş, alüminyum, tuz ve sodyum bileşikleri öne çıkmaktadır.

Maden ve petrol yataklarının işlenmesi, Çevre Koruma, Doğal Kaynaklar ve Ormancılık Bakanlığı tarafından yürütülen 1994 tarihli Jeolojik ve Madencilik Yasasına göre düzenlenmektedir. Maden çıkarma hakkı altı yıllık süreler için verilir. Üretim süresi ise uzatmaya tabi olmak üzere otuz yıldır.

Polonya Jeoloji Enstitüsü (www.pgi.gov.pl/mineral_resources/), ülkenin tüm maden kaynaklarını ve rezerv miktarlarını izlemekte ve yıllık raporlarla açıklamaktadır.

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER

Polonya önemli ölçüdeki yüzölçümü, nüfus ve ekonomik potansiyeli ile orta büyüklükte bir Avrupa ülkesidir. GSYİH'da son yıllardaki artış nedeniyle dünya ekonomisindeki önemi ve payı yükselmektedir. Özelleştirme uygulamaları neticesinde, ülke Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkeleri içerisinde en fazla doğrudan yabancı sermaye yatırımlarına konu olan ülke durumundadır.

Polonya ekonomisini etkileyen en önemli gelişme, 1 Mayıs 2004 tarihinde gerçekleşen AB tam üyeliğidir. Polonya'nın AB'ne katılım öncesi ekonomi politikası, hızlı ekonomik büyüme, işgücü

piyasasını canlandırma ve istihdamı artırma ve ülkenin kalkınması için AB fonlarının etkin kullanımı üzerinde odaklanmıştır. Bu hedeflere ulaşılabilmesi açısından, girişimciliğin geliştirilmesi, inovasyon, altyapının iyileştirilmesi, kırsal kalkınma, merkezi otoritenin yerel yapılara devredilmesi, devlet mülkiyetindeki işletmelerin özelleştirilmesi ve yeniden yapılandırılması yöntemleri üzerinde durulmuştur.

AB üyeliği ile birlikte Polonya, AB üyesi ülkelerin ekonomi politikalarının koordine edilmesi çalışmalarına dahil olmuştur. Bu çerçevede, Polonya AB'nin Genel Ekonomi Politikası ilkelerini gözetmek durumunda olduğu gibi, Ecofin (Ekonomik ve Mali İşler) Konseyi'nin detaylı tavsiyelerini uygulamak durumundadır. AB'nin Anayasası niteliğindeki Lizbon Antlaşmasınının 1 Aralık 2009 tarihinde yürürlüğe girmesiyle birlikte, Polonya'nın dış politika alanındaki yetkileri giderek artan ölçüde AB'ne devredilmektedir. Bu itibarla, Polonya AB üyeliği sonrasında Ekonomik Bütünleşme Programı hazırlayarak uygulamaya koymuştur. Söz konusu program, Polonya'nın ekonomik verilerinde AB'nin eski üyelerine göre olan farklılıkların, bir başka ifade ile düşük sermaye birikimi, düşük verimlilikle çalışan tarım sektörünün istihdamdaki payının yüksekliği ve sanayi sektöründeki teknolojik altyapının yenilenmesi ihtiyacından kaynaklanan olumsuzlukların bertaraf edilmesine yöneliktir.

Polonya, AB'ne üyeliğini izleyen dönem içerisinde ekonominin modernizasyonu, yaşam standartlarının yükseltilmesi ve işsizliğin azaltılması bakımından önemli gelişmeler kaydetmiş, makroekonomik istikrar ile birlikte yüksek büyüme hızları yakalamıştır. Polonya'nın AB tek pazarına entegrasyonu, malların ve sermayenin serbest dolaşımı ve yatırım ortamını iyileştiren diğer reformlar, Polonya'ya yüksek miktarlarda AB ve üçüncü ülkeler kaynaklı sermayeyi getirmiştir.

Ekonomik altyapının modern sanayinin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yenilenmesi ihtiyacı da kamu bütçesinde ödeme güçlükleri yaratmıştır. Bu güçlükler büyük ölçüde AB'nin yapısal fonlarından yapılan transferlerle bertaraf edilebilmiştir.

Polonya ekonomisinin serbestleştirilmesi ve dünya pazarlarıyla bütünleşmesi Polonya'yı aynı zamanda dış şoklara daha açık bir hale getirmiştir. Ancak, AB üyeliğinin getirdiği ekonomik istikrar, yabancı yatırımcıların Polonya pazarına olan ilgisinin devam etmesi ve AB fonlarından temin edilen kaynaklar küresel mali kriz ve ekonomik durgunluğun etkilerinin diğer Avrupa ülkelerine göre daha az hissedilmesine imkan sağlamaktadır.

Pandemi sonrasında hızlı bir toparlanma süreci kaydeden Polonya ekonomisi bölgede çıkan savaşa ve küresel ekonomik gelişmelere rağmen pozitif büyüme ile tamamlamıştır. Polonya, AB düzeyinde alınan karar ve destek programları ile ekonomik resesyonun etkisinin sınırlı tutulması ve temel hedef olarak enflasyonun kontrol altına alınması öncelikli hükümet politikası olarak hedeflemektedir.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

	2024	2025	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*	2031*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	917,62	1035,59	1134,25	1184,61	1248,33	1317,77	1387,96	1461,3
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	3	3,6	3,3	2,4	2,6	2,6	2,5	2,5

Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar-Ş)	25 057	28 374	31 336	32 793	34 626	36 626	38 654	40 778
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	3,6	3,6	3,3	3,3	3,9	2,7	2,5	2,5
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	0,3	-0,7	-1,1	-0,9	-0,6	-0,7	-0,9	-1
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	2,9	3,1	3,4	3,4	3,5	3,4	3,2	3,2
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	55,1	58,8	65,7	69,6	71,6	73,9	75,8	77,6

Kaynak: IMF

*: Tahmin

Polonya'da ekonomik büyüme 2025'te toparlanarak %3,6 olmuştur. Ancak dış sektörün zayıf olması toparlanmanın boyutunu sınırlayacağı ve büyümenin 2026-31'de yıllık ortalama %2,5 civarında olacağı tahmin edilmektedir.

Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesinden bu yana temelde ekonomide bir kötüleşme söz konusudur. Rusya'ya yönelik yaptırımların sürmesi ve ülkeye yapılan ihracatta uzun süreli bir düşüşe neden olması beklenmektedir. Çatışma devam ettiği sürece enerji fiyatları da yüksek kalacaktır. Hükümet, Rusya'nın doğalgazı kesmesinin ardından enerji ithalatını çeşitlendirirken, ekonomiyi Ukrayna'daki savaşın devam eden etkilerinden izole etmeyi amaçlayan programlar uygulamaya devam etmektedir.

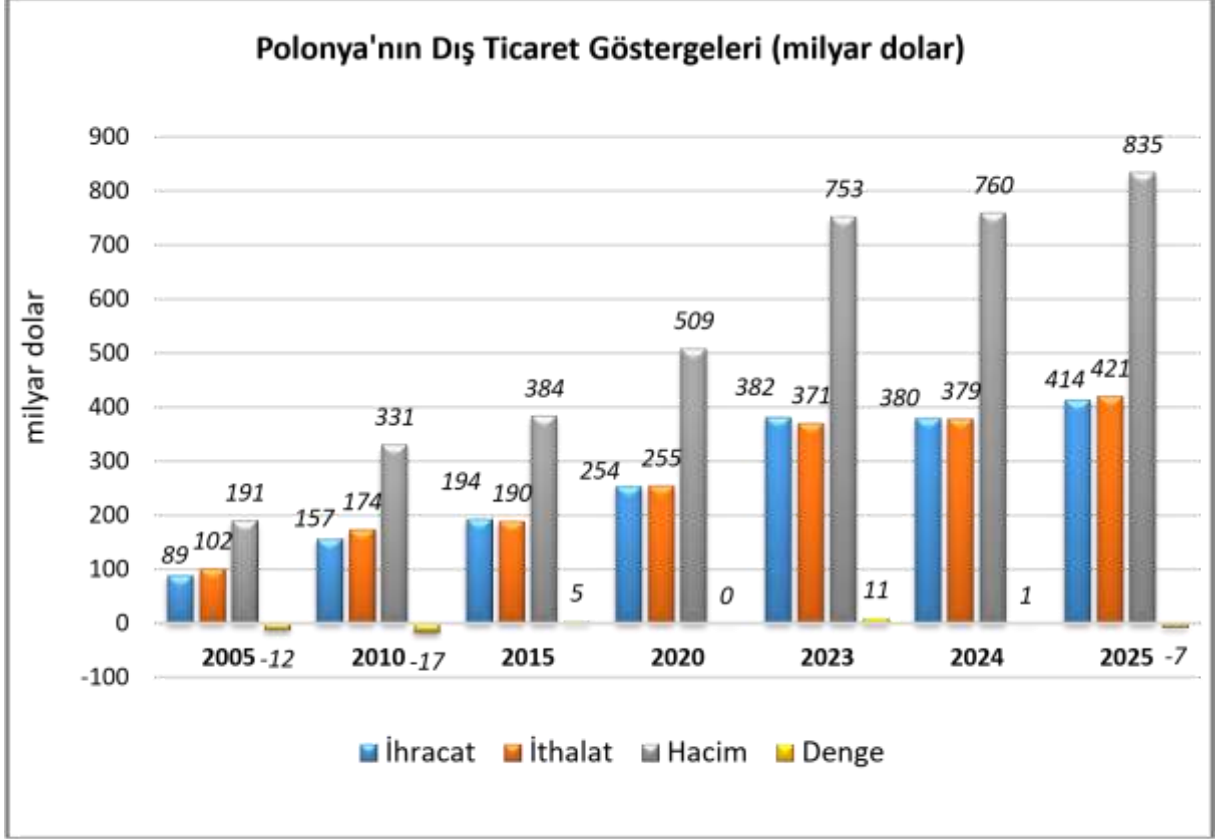
Uyumlu maliye politikası, iç tüketimin canlanması ve güçlü yatırım görünümü 2026-31 tahmin döneminde büyümeyi destekleyecektir. Büyüme dış sektördeki toparlanma, özellikle artan küresel ticaret riskleri karşısında yavaş ve kademeli olacaktır.

Polonya, diğer AB ülkeleri gibi, AB tek pazarına üyeliği nedeniyle gelen ABD genel ithalat tarifelerine maruz kalsa da nispeten çeşitlendirilmiş bir ekonomi ve ihracat yapısı ile büyük miktarda ABD askeri ekipmanı satın alması nedeniyle bölgedeki kırılganlığı yalnızca orta düzeydedir. Bununla birlikte, Avrupa tedarik zincirleri içindeki yüksek düzeydeki entegrasyon nedeniyle büyüme yönelik riskler devam edecektir.

POLONYA DIŞ TİCARETİ

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap, Polonya Verileri

Polonya 2025 yılında 414 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirmiştir. İhracat yaptığı başlıca ülkeler ise Almanya, Çekya, Fransa, İngiltere ve Hollanda'dır. Ülkenin ihracatında Türkiye %1,3 pay ile 18. sıradadır.

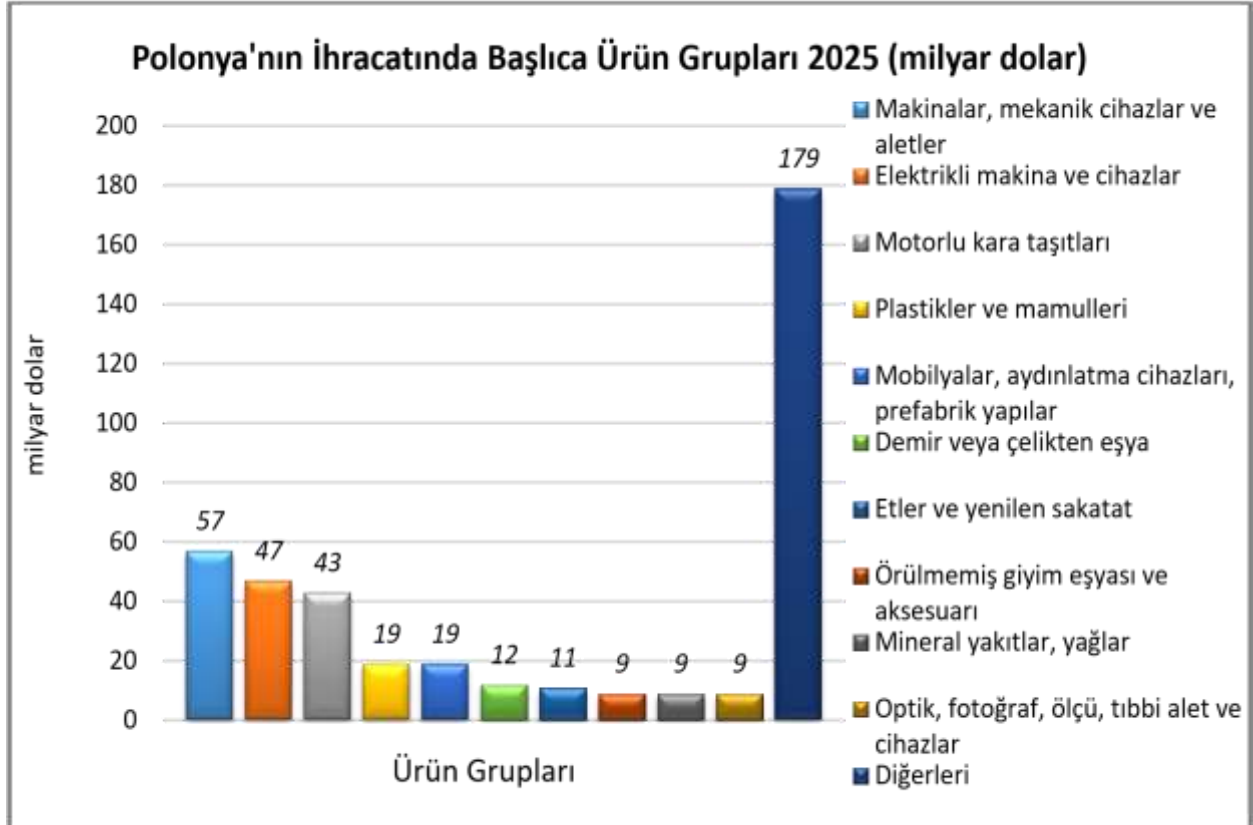
Ülkenin 2025 yılında ihraç ettiğı başlıca ürünler sırasıyla karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; otomatik bilgi işlem makinalar ve bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen makinalar; diğeri mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları; otomobiller ve eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlardır.

2025 yılında ithalatı ise 421 milyar dolar olmuştur. Ülkenin ithalat yaptığı başlıca ülkeler ise Almanya, Çin, Hollanda, İtalya ve Çekya'dır. Ülkenin ithalatında Türkiye %1,4 pay ile 17. sıradadır.

2025 yılında ithal ettiğı başlıca ürünler ise otomobiller; ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar); karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış); otomatik bilgi işlem makinaları ve bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen makinalardır.

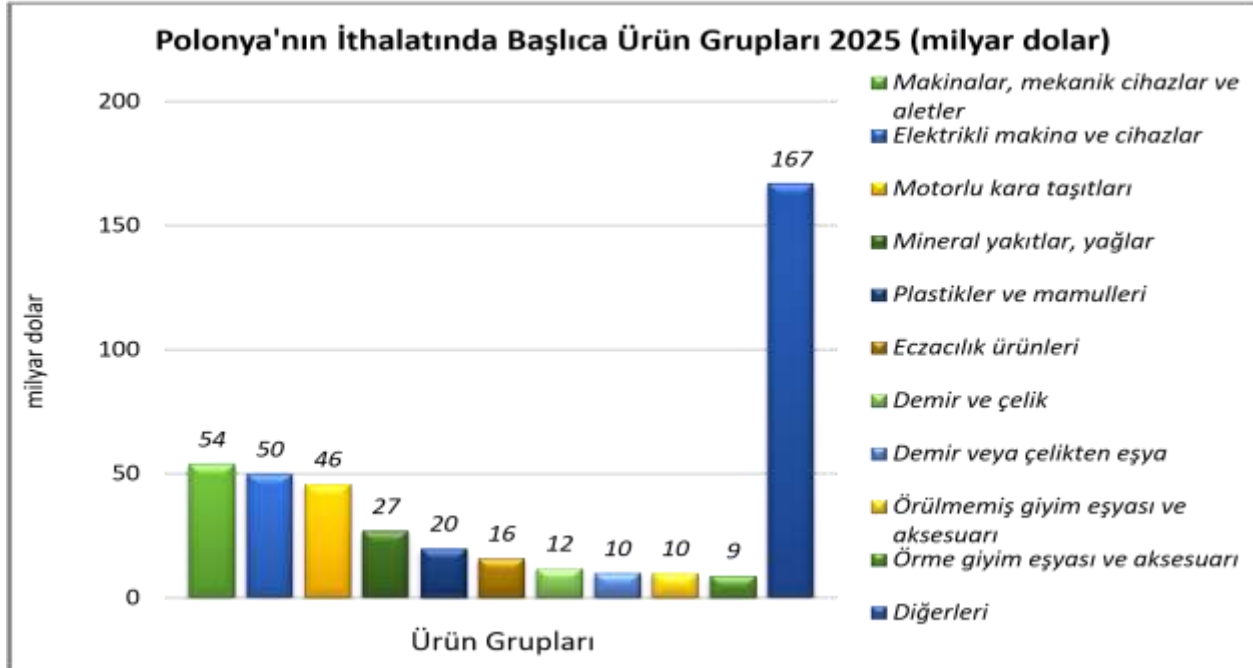
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap, Polonya Verileri

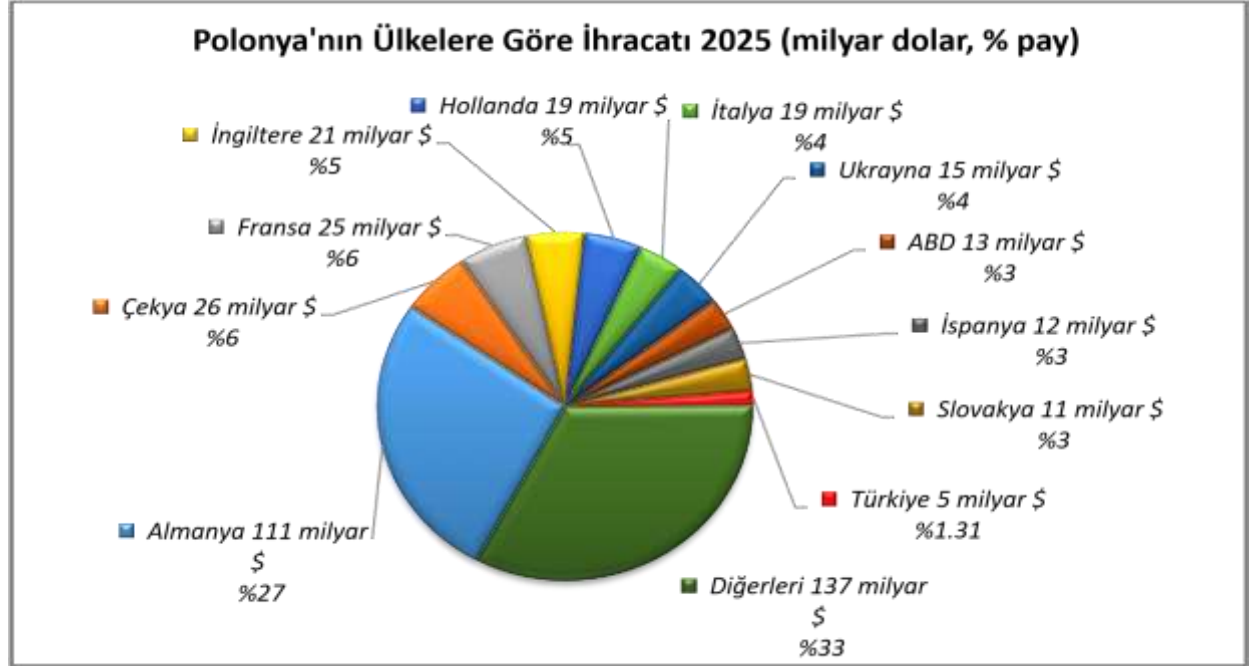
İthalat

Kaynak: Trademap, Polonya Verileri

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap, Polonya Verileri

İthalat

Kaynak: Trademap, Polonya Verileri

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Polonya, 2025 yılında tahmini 27 milyar dolar ile doğrudan yabancı yatırım çekmiştir. Toplam yabancı sermaye stoğu 436 milyar dolara ulaşmıştır.

Polonya'ya giriş yapan doğrudan yabancı sermayenin ülkelere göre dağılımına ilişkin verilere bakıldığında, ülkeye gelen doğrudan yabancı sermayenin %80'den fazlası AB kaynaklıdır.

Yabancı yatırımlar imalat sanayinin yanı sıra ticaret ve finansman alanlarında yoğunlaşmaktadır. Yabancı yatırımların yoğun olduğu imalat sanayi kolları ise gıda işleme, otomotiv, kağıt, elektrik ve kimya endüstrileridir.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri

	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	20 606,00	26 874,44	28 716,20	29 204,13	32 357,45	35 793,00	37 931,80
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	2,25	2,60	2,50	2,40	2,50	2,60	2,60
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	408 749,00	435 623,44	464 339,64	493 543,77	525 901,22	561 694,22	599 626,02
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	- 10 048,00	- 10 336,32	- 11 266,54	- 12 972,35	- 14 537,95	- 16 205,27	- 17 506,99
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	107 867,00	118 203,32	129 469,87	142 442,22	156 980,17	173 185,44	190 692,42

Kaynak: EIU

*: Tahmin

TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Türkiye-Polonya Dış Ticareti

Polonya'nın 2004 yılındaki AB üyeliğine kadar 23 Nisan 1974 tarihli Ticaret Anlaşması ve 4 Ekim 1999 tarihli Serbest Ticaret Anlaşması çerçevesinde şekillenen Türkiye-Polonya ticari ilişkileri, bu tarihten itibaren Gümrük Birliği esasına dayanarak yürütülmektedir.

Türkiye ile Polonya arasındaki ticaretin hacmi 2000 yılından itibaren düzenli artış göstermiş olup, yaklaşık 13 milyar dolara ulaşmıştır. 2025 yılında ülkeye ihracatımız yaklaşık 6,5 milyar dolar, ithalatımız ise 6 milyar dolar olmuştur.

2025 yılında Polonya ile ticarete Türkiye yaklaşık 452 milyon dolar dış ticaret fazlası vermiştir.

Türkiye'nin Polonya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2023	2024	2025	Pay (%2025)	Değişim (%2024-2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			5 955 208	6 262 705	6 481 868	100	3,5
1.	8703	Otomobiller	837 156	990 209	883 272	13,6	-10,8
2.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	370 439	384 877	430 797	6,6	11,9
3.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	100 341	129 629	166 758	2,6	28,6
4.	8702	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	82 252	125 661	146 120	2,3	16,3
5.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler, fiber optik kablolar vb.	91 600	109 433	141 314	2,2	29,1
6.	7604	Alüminyumdan çubuklar ve profiller	74 830	94 135	127 466	2	35,4
7.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamları (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere)	71 814	97 613	118 835	1,8	21,7
8.	6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb. (yüzme kıyafetleri hariç)	132 468	140 899	114 969	1,8	-18,4
9.	7606	Alüminyum saclar, levhalar, şeritler (kalınlığı 0,2 mm. yi geçenler)	81 263	91 742	105 587	1,6	15,1
10.	7607	Alüminyumdan yaprak ve şeritler (kalınlık <= 0,	74 454	82 829	103 317	1,6	24,7

		2mm)					
11.	8701	Traktörler	251 794	74 866	98 548	1,5	31,6
12.	8483	Transmisyon milleri, kranklar; yatak kovanları ve mil yatakları, dişliler ve sistemleri, vidalar, dişli kutuları volan vb.	89 175	84 728	83 083	1,3	-1,9
13.	6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, tulum ve şort (örme) (yüzme kıyafeti hariç)	69 681	95 959	82 102	1,3	-14,4
14.	6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	54 917	96 524	81 463	1,3	-15,6
15.	7413	Bakırdan demetlenmiş teller, kablolar vb. (elektrik için izole edilmiş olanlar hariç)	60 740	61 643	76 701	1,2	24,4

Kaynak:TradeMap

Türkiye'nin Polonya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (% 2025)	Değişim (% 2024-2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			5 074 133	5 574 811	6 030 027	100	8,2
1.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	311 737	412 809	513 124	8,5	24,3
2.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	232 651	406 529	470 819	7,8	15,8
3.	8703	Otomobiller	243 408	375 163	374 770	6,2	-0,1
4.	0201	Sığır eti (taze/soğutulmuş)	161 700	305 670	369 200	6,1	20,8
5.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde edilmiş külçeler	101 396	180 981	204 311	3,4	12,9
6.	8451	Dokuma ipliklerin, mensucatın yıkanması, temizlenmesi, kurutulması, ütülenmesi, sarılması, katlanması vb. için makineler	106 639	182 887	198 343	3,3	8,5
7.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	138 257	149 568	180 466	3	20,7
8.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	53 598	116 369	151 559	2,5	30,2

9.	8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	134 015	142 890	120 758	2	-15,5
10.	8701	Traktörler	167 611	84 554	97 989	1,6	15,9
11.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	127 771	150 953	97 223	1,6	-35,6
12.	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	91 468	87 410	90 166	1,5	3,2
13.	8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	236 241	68 937	86 161	1,4	25
14.	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	85 944	65 718	85 858	1,4	30,6
15.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	34 078	18 171	84 122	1,4	362,9

Kaynak: Trademap

OTOMOTİV SEKTÖRÜ AÇISINDAN POLONYA

Polonya araç parkı yaklaşık 25 milyon adetten oluşmaktadır ve her 1000 kişiye düşen araç sayısı 666'dır. Ülkede Stellantis ve VW olmak üzere iki büyük üretici bulunmaktadır ve üretim ticari araç ağırlıklıdır. 2024 yılı itibariyle ülkede araç üretimi 555 bin adettir. Bu rakamın yaklaşık yarısı binek otomobil, yarısı ticari araç üretimidir. Polonya'da Stellantis grubu Fiat, Jeep ve Lancia marka binek otomobiller üretimi gerçekleştirirken, VW, Stellantis, MAN ticari araç üretimi gerçekleştirmektedir.

Ülkede iç Pazar da sürekli artış trendindedir ve 2024 yılında 650 bin adede ulaşmıştır. 2025 yılında iç pazarın 650 bin adet civarında gerçekleştiği tahmin edilmektedir.

Polonya Otomotiv Sektörü (Adet)

	2021	2022	2023	2024
Üretim	439.421	483.840	612.882	555.346
Pazar	554.619	517.683	576.857	648.765

Kaynak: OICA

Polonya'nın otomotiv ürünleri ithalatı 2025 yılında 45 milyar doları aşmıştır. Ülke otomotiv ithalatının yaklaşık üçte birini Almanya'dan gerçekleştirirken, Çekya, Belçika, Fransa, Çin, Kore Cumhuriyeti ve İtalya diğer önemli ülkeler olarak öne çıkmaktadır. Türkiye 2025 yılında Polonya'nın otomotiv ithalatında 15. Sırada yer almaktadır. Türkiye ayrıca Polonya'nın otobüs ithalatında 3. Çekiciler ithalatında 5. Tedarik sanayi ithalatında 7. Sırada yer almaktadır.

Polonya'nın sadece 8708 faslındaki tedarik sanayi ithalatı 12.5 milyar dolardır. Tedarik sanayindeki diğer GTİP'ler de düşünülürse ülkenin toplam tedarik sanayi ithalatının 20 milyar dolara ulaştığı tahmin edilmektedir.

Türkiye-Polonya Otomotiv İhracatı (Milyon USD)

2021	2022	2023	2024	2025
992	1.277	1.572	1.832	1.848

Kaynak: TİM

Polonya 1.8 milyar USD ile otomotiv endüstrisinde en fazla ihracat yaptığımız 7. Ülke konumunda yer almaktadır. Ülke 40 milyona yakın nüfusu ve 640 milyon USD'lik GSYİH ile Orta ve Doğu Avrupa'daki en önemli pazarlarımızdan birisidir.

Polonya'ya yönelik otomotiv ihracatımız son beş yılda iki kat artarak 1 milyar 850 milyon dolara ulaşmıştır. En fazla ihracat yaptığımız ürün grubu 883 milyon dolar ile binek otomobillerdir. 2025 yılında tedarik sanayinde 697 milyon dolar, otobüs minibüs midibüslerde 147 milyon dolar, , çekicilerde 95 milyon dolar, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlarda 17 milyon dolar ihracat yapılmıştır.

Netice olarak Polonya otomotiv endüstrisinde en fazla ihracat yaptığımız 7. Ülkedir. Polonya verilerine göre ise Polonya otomotiv tedarik sanayi ithalatında 7. Sırada yer alıyoruz. Tedarik sanayine yönelik yapılacak çalışmaların da katkısıyla toplam otomotiv ihracatımızın kısa vadede 2-2.5 milyar dolar aralığına ulaşmasını bekleyebiliriz.

MAL GRUBU	2024	2025	DEĞ.%
BİNEK OTOMOBİLLER	989.885.230	883.255.970	-10,77%
OTOMOTİV TEDARİK SANAYİ	630.766.807	697.091.268	10,51%
OTOBÜS-MİNİBÜS-MİDİBÜS	123.992.258	147.110.622	18,65%
ÇEKİCİLER	73.440.520	94.858.076	29,16%
EŞYA TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	7.562.100	16.668.596	120,42%
DİĞER	6.006.840	8.578.943	42,82

Kaynak: TİM

Polonya Otomotiv İthalatı- 1000 USD

Exporters	Imported value in 2021	Imported value in 2022	Imported value in 2023	Imported value in 2024	Imported value in 2025
World	27.412.746	29.034.752	36.328.696	40.035.713	45.543.853
Germany	8.355.476	9.046.823	11.331.217	11.142.264	15.574.722
Czech Republic	1.682.759	2.053.859	2.514.480	3.141.305	3.687.438
Belgium	634.553	404.905	482.132	502.195	3.317.604
France	1.729.742	1.811.824	1.876.486	2.489.255	2.725.108
China	1.298.916	1.496.907	1.564.493	2.261.319	2.403.216

Korea, Republic of	609.869	682.785	1.167.935	1.712.028	2.222.539
Italy	1.673.027	1.571.392	1.855.746	1.831.287	1.947.086
Netherlands	1.206.582	1.147.100	1.467.339	1.173.775	1.707.644
Sweden	819.032	677.267	881.258	1.177.681	1.540.100
Slovenia	57.770	65.080	54.863	57.264	1.401.463
United States of America	616.036	645.640	1.006.334	1.596.965	1.333.644
Slovakia	852.688	879.848	1.040.179	1.083.513	1.314.671
Spain	1.148.235	1.292.558	1.600.494	1.794.669	1.183.786
Hungary	534.442	554.593	803.026	805.386	761.399
Türkiye	1.407.186	1.252.940	2.049.087	1.887.599	684.856

Kaynak: Trademap

DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Pazara Giriş Stratejileri Ve Dağıtım Kanalları

Polonya pazarına girişte en yaygın yöntemlerden biri yerel distribütörler ile çalışmaktır. Özellikle perakende ve sanayi ürünlerinde yerel iş ortakları aracılığıyla pazara giriş, pazar bilgisi ve müşteri ağına erişim açısından önemli avantaj sağlamaktadır (Polish Investment and Trade Agency – <https://www.paih.gov.pl>).

Polonya’da modern perakende kanalları oldukça gelişmiştir. Büyük zincir marketler ve organize perakende yapıları pazarda önemli yer tutmakta olup, bu kanallar üzerinden satış yapmak isteyen firmaların yerel distribütörlerle çalışması çoğu zaman zorunlu hale gelmektedir (Eurostat – <https://ec.europa.eu/eurostat>).

Doğrudan satış ve yerel ofis açma yöntemi, özellikle uzun vadeli yatırım planlayan firmalar için tercih edilmektedir. Bu model, müşteri ile doğrudan temas kurma ve marka bilinirliğini artırma açısından avantaj sağlamaktadır (OECD – <https://www.oecd.org>).

E-ticaret kanalı Polonya’da hızla büyümekte olup, özellikle son yıllarda tüketici davranışlarında önemli değişimler gözlenmektedir. Ülkede online satış hacmi düzenli olarak artmakta ve e-ticaret platformları pazara girişte alternatif bir kanal sunmaktadır (Statista – <https://www.statista.com>).

Polonya’da iş yaparken dikkat edilmesi gereken en önemli unsurlardan biri Avrupa Birliği teknik mevzuatına uyumdur. Ürünlerin CE işareti taşıması ve ilgili standartlara uygun olması pazara giriş için zorunludur (European Commission – <https://ec.europa.eu>).

Fiyatlandırma stratejisi açısından Polonya pazarı rekabetçi bir yapıya sahiptir. Özellikle Almanya ve Çin menşeli ürünler güçlü rekabet oluşturmakta olup, Türk firmalarının fiyat-performans dengesi ve teslim süresi avantajını ön plana çıkarması gerekmektedir (International Trade Centre – <https://www.trademap.org>).

Ayrıca, Polonya pazarında güvene dayalı ticari ilişkiler önem arz etmekte olup, firmalar genellikle küçük hacimli siparişlerle başlayarak zaman içerisinde iş hacmini artırmaktadır. Bu nedenle uzun vadeli iş ilişkileri kurmak pazara giriş stratejisinin önemli bir parçasıdır (Polish Investment and Trade Agency – <https://www.paih.gov.pl>).

Genel olarak değerlendirildiğinde, Polonya pazarına girişte en etkili stratejiler:

- yerel distribütör ile çalışma
  - e-ticaret kanallarını kullanma
  - uzun vadeli yerel varlık oluşturma
  - AB mevzuatına tam uyum sağlama
- olarak öne çıkmaktadır.

Tarife Engelleri (Gümrük Vergileri ve Mali Yükler)

AB Ortak Gümrük Tarifesi

Polonya'nın Avrupa Birliği üyesi olması nedeniyle bağımsız bir tarife politikası bulunmamakta, Ortak Ticaret Politikası kapsamında hareket edilmektedir.

- AB içi ticarete gümrük vergisi yoktur.
- AB dışı ülkeler için Ortak Gümrük Tarifesi uygulanır.

Türkiye Açısından Durum (Gümrük Birliği Etkisi)

Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği kapsamında:

- Sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerinde gümrük vergisi sıfırdır.
- Mallar A.TR Belgesi ile serbest dolaşım hakkı kazanır.

Ancak:

- Tarım ürünleri Gümrük Birliği dışında olup, tercihli rejime tabidir.
- Bu ürünlerde kısmi veya tam vergi uygulanabilir.

İç Vergiler (Dolaylı Tarife Benzeri Yükler)

Polonya'da ithalatı etkileyen mali yükler:

- KDV: %23 (standart), %8 ve %5 indirimli oranlar,
- ÖTV: özellikle enerji ürünleri, alkol, tütün ve bazı tüketim malları,
- Kurumlar Vergisi: %19,

Bu vergiler teknik olarak tarife değildir ancak ithal ürünün nihai maliyetini artırarak dolaylı engel oluşturur.

Tarife Dışı Engeller

AB ve dolayısıyla Polonya pazarı açısından esas belirleyici olan unsurlar tarife dışı engellerdir. Raporla göre bu engeller oldukça kapsamlıdır:

Teknik Engeller ve Standartlar

- Ürünlerin AB teknik mevzuatına uygun olması zorunludur.

- Birçok ürün için CE işareti zorunludur.
- Uygunluk değerlendirme süreçleri uygulanır.

Uygunluk sağlanmazsa ürün pazara giriş yapamaz.

Ürün Mevzuatı ve Sertifikasyon

- AB direktif ve tüzüklerine uyum zorunludur.
- Yetkili kuruluşlardan alınmış sertifikalar gerekir.
- ISO, HACCP, GLOBALGAP gibi standartlar rekabet avantajı sağlar.

Gümrük ve Lojistik Kontroller (ICS2 Sistemi)

AB'nin İthalat Kontrol Sistemi (ICS2) kapsamında:

- Sevkiyat öncesi veri bildirimini zorunludur.
- Eksik bilgi halinde:
  - Mallar sınırda durdurulabilir.
  - Gümrük işlemleri yapılmaz.

Çevresel ve Sürdürülebilirlik Kriterleri

AB'nin Yeşil Mutabakat politikaları önemli bir engel seti oluşturmaktadır:

- Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (CBAM),
  - Eko-tasarım ve sürdürülebilir ürün zorunlulukları,
  - Atık yönetimi ve geri dönüşüm kriterleri,
- Özellikle karbon yoğun sektörlerde maliyet artırıcı etkisi vardır.

Etiketleme ve Dil Zorunluluğu

- Ürün bilgileri Lehçe olmak zorundadır.
- Gıda ürünlerinde detaylı içerik ve alerjen bilgisi zorunludur.

Ambalajlama ve Çevre Mevzuatı

- Ambalajların geri dönüştürülebilir olması gerekir.
- Kullanılan malzeme miktarı sınırlıdır.
- Ambalaj atıklarının yönetimi zorunludur.

Yatırım Teşvikleri

Polonya, Orta ve Doğu Avrupa'da doğrudan yabancı yatırımlar bakımından en çok tercih edilen ülkeler arasında yer almaktadır. İstikrarlı ekonomik büyüme, artan AB Fonları ve diğer teşvikler Polonya'nın yatırım açısından cazibesine katkıda bulunmaktadır. Polonya hükümetinin yabancı yatırımcıları özellikle de imalat sanayi, ulaşım, iletişim, yeşil teknolojiler alanında sunduğu destek programları ile ülkenin yatırım destinasyonu olarak çekiciliğini artırmaktadır.

Polonya, yerli ve yabancı yatırımcı arasında herhangi bir ayırım gözetmeden birçok alanda farklı destek unsurlarıyla birlikte yatırım teşvikleri sunmaktadır. Yatırım teşvikleri;

- AB Fonlarından hibeler, yatırım ve istihdam, Ar-Ge faaliyetleri, çevrenin korunması, eğitim programları, lojistik, yenilebilir enerji gibi alanlar için tasarlanmış ulusal programlar için hibeler,
- Polonya hükümeti teşvikleri (Ar-ge projeleri, Çevresel Projeler, Polonya Ekonomisi İçin Önem Arz Eden Yatırımların Desteklenmesine İlişkin Program),
- Özel Ekonomik Bölgelerde kurumlar vergisi muafiyeti,
- Gayrimenkul vergisi muafiyeti,
- İleri Teknoloji ve Ar-Ge Şirketleri için Teknoloji Parkları,
- Yeni teknoloji alımı için tecihli vergi indirimleri,
- Ar-Ge Merkezleri için tecihli vergi indirimleri.

Kamu İhaleleri

Polonya'da, tüm kamu ihaleleri Kamu İhale Ofisi tarafından yayınlanan kamu ihale bülteni "Biuletyn Zamowien Publicznych" aracılığıyla yayımlanmaktadır. (<https://www.gov.pl/web/uzp/biuletyn-zamowien-publicznych>) Bunun yanı sıra, Polonya'da açılan müteahhitlik hizmetleri ile ilgili, bedeli 5.278.000 avronun üzerinde olan ihaleler diğer AB ülkeleri gibi TED (Tenders Electronic Daily -<http://ted.europa.eu>)'de yayınlanmaktadır. Ayrıca, Sağlık Bakanlığının kamu ihaleleri ise <https://www.gov.pl/zdrowie/zamowienia-publiczne> web sitesinde duyurulmaktadır.

Bedeli 60.000 ila 5.278.000 avro arasındaki ihaleler Kamu İhale Bülteninde, bedeli 6.000 ila 60.000 avro olan ihalelerin duyuruları ise, Kamu İhale Portalında (<https://www.gov.pl/web/uzp/biuletyn-zamowien-publicznych> www.uzp.gov.pl) yine Lehçe olarak yayınlanmaktadır. Süresi genelde 7-14 gün arasında değişen bu ihalelerin takibi için portalın günlük olarak ziyaret edilmesi gerekmektedir.

ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Tarım

GSYİH'nin yaklaşık %3'ü tarım sektörü tarafından oluşturulmaktadır. Ancak, tarım kesiminin ülkedeki sosyal ve politik ağırlığı devam etmektedir. İşgücünün %15'i tarım kesiminde istihdam edilmektedir. Toplam istihdam içerisinde endüstrinin payı dikkate alındığında, söz konusu oranın yüksekliği dikkat çekmektedir. Tarım kesiminin toplam istihdam içerisindeki payı yıldan yıla düzenli olarak düşmektedir.

Polonya, Rusya ve Ukrayna hariç tutulduğunda tarımsal alan büyüklüğü açısından Avrupa'nın 3. büyük ülkesidir. Toplam tarım arazisi büyüklüğü 18,4 milyon hektar olup, ülke yüzölçümünün %59'unu oluşturmaktadır. Toplam tarım arazisinin %76'sını ekilebilir alanlar (14,1 milyon hektar), %12,9'unu çayır ve meralar (4 milyon hektar) ve %0,9'unu meyve bahçeleri (0,3 milyon hektar) oluşturmaktadır. Arazi mülkiyeti incelendiğinde ise Polonya'nın tarımsal arazisinin %92,3'üne tekabül eden 17 milyon hektarın özel sektör mülkiyetindedir. Kalan 1,4 milyon hektar ise kamu sektörünün elinde bulunmaktadır.

Polonya bazı tarımsal ürün üretiminde Avrupa ve dünyada önemli üretici konumundadır. Elma üretiminde Avrupa'da birinci; üzüm, çavdar, ahududu üretiminde Avrupa ve dünyada ikinci sırada yer almaktadır. Diğer taraftan, patates, çilek, soğan, şeker pancarı, buğday, süt, domuz eti üretiminde Avrupa'da ve dünyada ilk on sırada yer almaktadır.

Tarım arazisinde en verimli topraklar ülkenin güney ve batı bölümlerinde bulunmaktadır. Bu bölgelerde buğday ve mısır üretimi ağırlıklıdır. Ülkenin orta, kuzey ve doğu bölümlerinde çavdar ve patates üretimi ile hayvancılık yaygındır.

Yüksek miktardaki ucuz yem stoklarına rağmen, hayvancılık üretimi tatmin edici düzeyde bulunmamaktadır. Polonya'daki hayvancılık esas olarak domuz ve sığır üretimine dayalıdır.

Sanayi

İmalat Sanayi

Polonya, Avrupa'nın en hızlı büyüyen ekonomisi olarak hızla gelişen bir üretim gücüne sahiptir. Bu doğrultuda, yenilikçi üretim teknolojilerine olan talep de artış göstermektedir. Polonya Hükümeti, Polonya ekonomisini ileri seviyeye taşıyacak katma değerli imalata yönelik yatırımları teşvik etmekte ve yenilikçi Ar-Ge çalışmalarını desteklemek üzere hibeler ve kapsamlı destek enstrümanları sağlamaktadır.

Polonya, ülkenin GSYİH'sine %22,4 oranında katkıda bulunan imalat sanayi ile AB içindeki en büyük altıncı imalat sanayi ülkesidir. Önde gelen imalat sektörleri şunlardır: Yiyecek ve içecek, otomotiv, metal ürünleri, kok ve rafine edilmiş petrol ürünleri, kauçuk ve plastik, kimyasallar ve kimyasal ürünler, metalik olmayan mineral ürünler, temel metal ürünler, çeşitli makine ve teçhizat, mobilya ve elektrikli teçhizatlardır.

Polonya endüstriyel otomasyon ve üretim teknolojilerine yönelik yatırımlar için bölgede cazibe merkezi konumundadır. Aşağıda belirtilen sektörlerin ülkemiz ihracatçıları için önemli fırsatlar sağlayabileceği düşünülmektedir:

- Katmanlı üretim ekipmanı
- Sensörler ve aletler
- Elektrik motorları ve aktüatörler
- Elektrik röleleri ve endüstriyel kontrol ekipmanı
- Malzeme taşıma ekipmanı
- Nokta kaynağı, ayırma, paletleme ve boyamada kullanılanlar dahil endüstriyel robotlar
- Metal kesmek ve metal parçalar oluşturmak için takım tezgahları
- Hem üretim hem de satış sonrası takım tezgahı parçaları
- İmalat uygulamaları için aletler, kalıplar, donanımlar ve fiktürler
- Kaynak ve lehimleme ekipmanları
- Plastik ve kauçuk üretim ekipmanı

Otomotiv

Otomotiv sektörü, Polonya'da imalat sanayide toplam üretimde gıda ve içecekten sonra ikinci sırada gelmektedir. Sektör ayrıca yaklaşık 500 bin kişiye istihdam sağlayarak sosyoekonomik yapıda da önemli bir yere sahiptir. Sektör, 2024 yılında 50 milyar avro ihracat gerçekleştirmiş olup, GSYİH'ya %8 oranında katkı ile büyümenin itici gücü konumundadır.

Otomotiv yedek parça üretim ve ihracatında pazarda önemli bir konumu olan Polonya, otomotiv parça ihracatında dünyada 12. sırada yer almaktadır. Parçalı bir yapısı olan sektörde yerli ve yabancı 150 firma faaliyet göstermektedir.

Polonya elektrikli otobüs üretiminde AB içerisinde lider konumundadır. 2024 yılında AB'den ihraç edilen elektrikli otobüslerin %40'ı Polonya'da üretilmiştir. Bu konuda Ar-Ge çalışmalarına da önemli bir bütçe ayrılmakta olup, pazarda önemli bir potansiyel bulunmaktadır.

Elektrikli araçlara yönelik çalışmaların hız kazanmasıyla Polonya lityum batı üretiminde de AB içerisinde önemli bir konum elde etmiştir. Lityum batı ihracatının Polonya'nın toplam ihracatındaki payı 2024 yılında %5'e yükselmiştir. Polonya zengin bakır kaynakları ile batı üretiminde önemli bir yatırım yeri olarak görülmekte olup güncel olarak LG Wroclaw şehrinde batı üretim fabrikası kurma kararı almıştır.

Polonya'da otomotiv sektörü düzenli olarak yatırım çekmektedir, ülkeye gelen toplam doğrudan yabancı sermayenin %10'u otomotiv sektörüne yöneliktir.

Önümüzdeki dönemde Polonya'daki otomasyon ve yedek parça, ara mal üretimine yönelik talep artışı beklenmektedir. Bunun yanı sıra, mevcut teknolojik gelişmeler ve Polonya'nın sunduğu yatırım teşvikleri nedeniyle sektörde elektrikli araç batıyasına yönelik yabancı yatırımcıların ilgisi artmıştır. Halihazırda devam eden yatırımların faaliyete geçmesiyle birlikte, Polonya'nın bölgede elektrikli araç parçası üretiminde kilit tedarikçi olması öngörülmektedir.

Sağlık ve Tıbbi Ekipman

37 milyonluk nüfusuyla AB'nin altıncı büyük ülkesi olan Polonya, Orta ve Doğu Avrupa'nın en büyük sağlık pazarlarından birini temsil etmektedir. Polonya'da 980 hastanesiyle yaklaşık 230 bin yatak ve 8 milyon hasta kapasitesine sahip bulunmaktadır.

Polonya tıbbi ekipman pazarı, artan iç talep, sağlık sektörüne yapılan yatırımlar ve giderek daha rekabetçi hale gelen ve yurtdışı pazarlara açılmaya başlayan şirketler sayesinde hızla büyümektedir. Sektörde üretilen başlıca ihraç ürünleri arasında biyoelektronik cihazlar, ameliyathane ekipmanı, rehabilitasyon ekipmanı, cerrahi aletler ve tıbbi görüntüleme teknolojilerini kullanan cihazlar yer almaktadır. Hasta monitörleri, izleme ve veri iletimi işlevine sahip defilatörler, EKG ekipmanı, Kılıf kaydediciler, spirometreler sektörün en gelişen dalları arasındadır. İzleme cihazları, ayrı cihazları merkezi bir izleme sistemine entegre eden ağ çözümleri de pazarda giderek payını artırmaktadır.

Diğer taraftan, Polonya genelinde tıbbi ekipmanın yaklaşık %85'i ithal edilmektedir. Tıbbi ekipmanlar Almanya başta olmak üzere, ABD, Japonya ve Çin'den ithal edilmektedir. Bununla birlikte, AB dışı tıbbi ekipman üreticileri, Avrupalı şirketlerle güçlü bir rekabetle karşı karşıyadır. AB tedarikçileri, rekabetçi fiyatları nedeniyle yüksek pazar payına sahiptir. Genel olarak, Amerikan ve Alman tıbbi ürün tedarikçileri yüksek kaliteli ürünler konusunda iyi bir üne sahiptir.

Polonya'da son yıllarda özel sağlık sektörünün gelişmesi, tıbbi ekipman talebini artırmıştır. Özellikle ayakta tedavi, rehabilitasyon ve spa/sağlık bakımında aktif faaliyet gösteren özel sektör, aynı zamanda yüksek büyüme oranına ve satın alma gücüne sahiptir. Bu çerçevede, Polonya'da önümüzdeki dönemde talep artışı beklenen ürünler;

- Gelişmiş teşhis ekipmanı (nükleer tıp) ve teşhis kitleri
- Minimal invaziv müdahaleler için cerrahi ekipman
- Hasta izleme sistemler

- Kardiyovasküler ve onkoloji tedavileri ve ilgili cihazlar
- Yaşlı bakımı ürünleri
- Enfeksiyon önleyici ürünler.

Polonya'daki sağlık sektöründe pazara girişte en önemli unsurların başında uygun maliyet gelmektedir. Kısıtlı sermaye nedeniyle genel olarak niş ve uygun fiyatlı ürünlerin pazardaki şansı daha yüksektir. Diğer bir unsur ise yerel servis ve yedek parça mevcudiyetidir. Ürünün kalitesi, ithal tıbbi cihaz alıcılarının çoğu tarafından dikkate alınan üçüncü unsurdur. Ürünün pazarda yaygın olarak benimsenmesi için etkili bir tanıtım faaliyeti faydalı olacaktır. Bu kapsamda, pazara giriş ve pazarlama açısından Polonya'da sağlık/tıp endüstrisi sektörüne yönelik en büyük etkinlik olan Poznan'da düzenlenen SALMED Fuarı önemli bir imkan sunmaktadır.

Havacılık

Havacılık sektörü, Polonya ekonomisinin dinamik ve büyüyen sektörleri arasında ön sırada gelmektedir. Polonya yapımı ürünlere yönelik küresel talep ve artan hava yolcu seyahatleri ve ilgili altyapının geliştirilmesi bu büyümeyi olumlu yönde etkilemektedir.

Halihazırda Polonya'da havacılık sektöründe hafif spor, yolcu, tarım ve eğitim uçakları, helikopterler, planörler, parça ve aksam üretimi ve hizmeti yapılmaktadır.

Havacılık sektörüne yönelik üretim ve hizmet çalışmaları, büyük ölçüde Havacılık Vadisi'nde (<http://www.dolinalotnicza.pl/en/>) gerçekleşmektedir. Havacılık sektörü, 160'ın üzerinde şirket ve 30.000'den fazla çalışanın yanı sıra, bilimsel araştırma merkezleri ve eğitim ve öğretim tesisleri ile Güneydoğu Polonya'da uzmanlaşmış bir endüstri kümesinde faaliyetlerini sürdürmektedir. Sikorsky, Augusta Westland, Pratt & Whitney ve Airbus gibi uluslararası şirketlerin söz konusu bölgede yatırımları bulunmaktadır. Üretim çoğu helikopterlere, uçaklara, motorlara ve motor bileşenlerine odaklanmıştır. Diğer taraftan, GE Aircraft Engines, Polonya'da Ar-Ge tesisi de kurmuş ve Lufthansa Technik ve GE Aviation, GE9X motorlarına yönelik olarak motor bakım ve onarım operasyonu başlatmıştır.

Polonya'nın öncelikli yatırım projeleri arasında yer alan Merkezi Havaalanı Projesinin önümüzdeki dönemde başlaması planlanmakta olup, bu çerçevede, havacılık sektöründe yazılım ve donanım, yer hizmetleri ve havacılık ekipmanları konusunda önemli bir işbirliği potansiyeli bulunmaktadır.

Hizmetler

E-Ticaret

Teknolojik gelişmelerle birlikte dünya genelinde tüketici alışkanlıklarının değişmeye başlaması ve özellikle pandemi koşullarının da etkisiyle e-ticaret Polonya'da hızla yaygınlaşmaya başlamıştır. Polonya'nın 2024 yılında e-ticaret hacmi 25 avro milyar olarak gerçekleşmiş olup, 2030 yılında sektörün 40 milyar avro hacmine yükselmesi beklenmektedir.

Polonya tüketicisi, dekoratif ve elektronik ürünler, mobilya ve gıda ürünlerinde geleneksel şekilde fiziki temasla, mağazada görerek alma yönünde bir eğilim göstermekte olup, bu ürünlerin e-ticaretteki oranı halihazırda düşük düzeyde kalmaktadır. Bunun yanı sıra, pandemi

döneminde dünya genelinde olduğu gibi Polonya'da da tüketici alışkanlıkları değişmeye başlamıştır. Daha önceleri gıda, temizlik, ev elektroniği, ev dekorasyonu ürünlerinin e-ticaretteki oranı düşük olmasına rağmen pandemi sürecinde gıda, hijyen, giyim ve kişisel bakım ürünlerinde %200 oranında artış kaydedilmiştir.

Polonyalılar e-ticarete özellikle perakende satış yapan mağazalara yönelmekte olup, en çok tercih edilen online mağazalar 13 milyon aktif kullanıcısı ile Allegro başta olmak üzere Zalando, OLX, Mediaexpert'tir.

Moda, sağlık ve güzellik ürünlerinde Allegro ülke genelinde en yaygın kullanılan, müşteri memnuniyeti yüksek, yerli ve yabancı satıcılardan geniş bir ürün kompozisyonuna sahip olan online mağazadır.

Polonyalı tüketici online alışverişte öncelikle ürünün özelliklerinin ve görsellerin doğruluğu, vergiler dahil nihai fiyatın belirtilmesi, gönderim ücretleri, ücretsiz kargo, hızlı teslimat gibi hususlara dikkat etmektedir.

Alışverişlerde elektronik ödeme sistemlerinin kullanımı oldukça yaygındır. Ödemelerin çoğu PayU, Przelewy24, Dotpay, Zpay gibi sistemler üzerinden hızlı transfer veya mobil bankacılık sistemi olan Blik ile yapılmaktadır. Kapıda ödeme de tercih edilmekte olup, ülke genelinde kullanım oranı %18 düzeyindedir.

Ürünlerin teslimat süresi ortalama 2-4 gün olmakla birlikte, teslim ücreti uygunluğundan dolayı ürünlerin Paczkomat, Locker, DpdPost gibi kutulara bırakılarak, müşteri tarafından teslim alınması yaygın olarak tercih edilmektedir.

İnşaat

Son yıllarda kayda değer bir büyüme sergileyen inşaat sektörü Polonya genelinde önemli bir potansiyele sahiptir. Sektördeki söz konusu büyüme özellikle AB fonları ve kamu-özel sektör işbirliğinde gerçekleştirilen yol ve demiryolu projeleri başta olmak üzere altyapı yatırımlarından kaynaklanmaktadır. Ülkede inşaat sektörü konut inşaatı, konut dışı inşaat (oteller, perakende, hizmet ve ofis inşaatı), altyapı ve sanayi inşaatları olmak üzere üç segment üzerinden ilerlemektedir.

Halihazırda devam eden projelerde ülkede faaliyette bulunan en büyük inşaat firmaları Budimex, Porr, Strabag, Mirbud, Polimex-Mostostal, Mostostal Warszawa, Intercor, Gulermak ve Astaldi'dir. Söz konusu şirketler yol, demiryolu, tünel ve enerji projeleri başta olmak üzere katma değeri yüksek projelerde yer almaktadır.

Sektörde önde gelen Polonyalı firmalar ise Strabag, Skanska, Warbud, Budimex, Torpol, Polimex-Mostostal, Porr, Erbud, Trakcja ve Unibep'dir.

Polonya genelinde konut inşaatına yoğun bir ilgi söz konusudur. Özellikle düşük faizli banka kredileri nedeniyle konut inşaatlarında son yıllarda ciddi bir artış gerçekleşmiştir. Sovyet döneminden kalma toplu konut sisteminden modern yapılaraya yönelik yeni projelerin yanı sıra, bireysel, aile ve ev-ofis gibi farklı segmentlerde büyük siteler ve akıllı bina projelerine yoğun talep bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, oteller, perakende, hizmet ve ofis inşaatı gibi konut dışı

inşaat sektörü de önemli büyüme kaydetmiştir. Konut inşaatında Varşova ve çevresi başta olmak üzere Poznan, Lodz, Wroclaw talebin yoğun olduğu bölgeler arasındadır.

Diğer taraftan, önümüzdeki dönemde Brexit nedeniyle İngiltere'den Polonya'ya geri dönen nüfusun yanı sıra, mevsimsel işgücü ve kalıcı iş gücü ihtiyacı nedeniyle özellikle Ukrayna ve Belarus gibi sosyokültürel ilişkinin olduğu komşu ülkelerden gelen işgücünün azalması ve savaş bölgesinden gelen ülkeye gelen göçmenler nedeniyle konut talebinin artışa geçmesi ve inşaat ve yapı malzemeleri fiyatlarındaki artışlar nedeniyle konut m2 fiyatlarının yükselmesi beklenmektedir.

Kuzeyde Gdansk, Gdania bölgesinde bilgi teknolojileri ve Ar-Ge firmalarının yatırımlarıyla birlikte iş geliştirme yapıları, modern ofislere ve akıllı binalara, depolara talepte artış gözlenmektedir. Ülkenin Avrupa ile Asya arasında bir geçiş ülkesi konumunda olması ve Batı Avrupa ülkelerine göreli olarak daha makul arsa ve işgücü maliyetleri nedeniyle Polonya'ya gelişmiş imalat ve lojistik sektörleri yönelmekte olup, bu durum büyük sanayi inşaatları ve depoculuk tesislerine yönelik önemli bir potansiyel ortaya çıkarmaktadır. Özellikle pandemi sonrasında söz konusu inşaat yatırımlarının ivme kazanması beklenmektedir.

Konut ve konut dışı inşaatın haricinde Polonya'da inşaat sektörü özellikle otoyol, demiryolları özelinde altyapı projelerinde yoğunlaşmış olup, inşaat sektörü genelinde altyapı geliştirme çalışmaları %30'luk bir paya sahip olmaktadır.

AB Fonları, inşaat sektöründeki gelişmeleri etkileyen unsurların başında gelmektedir. AB Fonlarından en çok yararlanan ülke konumundaki Polonya'nın 2021-27 Döneminde 72,7 milyar avro tutarında AB Uyum Fonlarından yararlanması öngörülmektedir. Fonların kullanımında ise AB üyelerinin 2030 yılına kadar yük taşımacılığının %30 oranında çevre dostu ulaşım modlarına dönüştürülmesi hedefi doğrultusunda özellikle demiryolu yatırımlarının artması beklenmektedir. Polonya'daki altyapı yatırımlarının temel dayanaklarından olan Ulusal Yolların İnşasına İlişkin Hükümet Programı kapsamında önümüzdeki dönemde 480 km karayolu ve 85 km uzunluğunda 100 adet bypass yapım ihalesi açıklanmıştır.

Kamu-özel sektör ortaklığında yürütülen projeler geçmişte yaygın olmamakla birlikte son yıllarda bu projelere yönelik artan farkındalık ile Polonya, özellikle Avrupa Yatırım Bankası kredi imkanlarından faydalanarak bu mahiyetteki projelere yönelmeye başlamıştır.

Polonya hükümeti son dönemde demiryolu ve raylı sistemlerin geliştirilmesi ve modernizasyonuna odaklanmış olup, bu alanda mevcut ve geleceğe dönük kapsamlı bir yatırım projeksiyonu bulunmaktadır. Polonya'nın demiryolu ulaşımının teknik standartlar ve müşterek operasyon açısından AB sistemine entegre edilmesine yönelik Ulusal Demiryolu Programı kapsamında projeler yürütülmektedir. Özellikle AB Uyum Fonlarından tahsis edilen ve yaklaşık 17 milyar avro bütçesi olan proje kapsamında 9 bin km demiryolu hattının modernizasyonu planlanmaktadır. 2021-30 dönemine yönelik tahsis edilen 62 milyar avro ile ilave ihaleler ve yatırımlarla projenin devam etmesi öngörülmektedir.

Ulusal Demiryolu Programı kapsamında özellikle kargo seferlerine yönelik ülkenin güneyi ile liman kentlerini birleştirerek intermodel taşımacılığı geliştirmeye yönelik 220 altyapı projesi gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Söz konusu program kapsamında Güney Polonya kargo rotası ve kuzeyde Gdansk, Swinoujscie ve Gdynia limanlarını birleştiren altyapının modernizasyonu gerçekleştirilecektir.

Intermodel taşımacılık sorunlarının başında düşük tren hızı ve terminal yetersizliği önde gelmektedir. Bu kapsamda, 2019 yılında Altyapı Bakanlığı tarafından yürürlüğe koyulan 1,3 milyar avro tutarındaki Kolej+ Programı kapsamında yerel ve bölgesel demiryolu altyapısının geliştirilerek halihazırda AB ortalamasının altında olan tren hızının artırılması planlanmaktadır. Ayrıca, 2030 yılına kadar ülke genelinde 19 intermodel terminal yapılması hedeflenmektedir.

Karayolu ve otoyol yatırımlarında ise Litvanya ve Yunanistan'ı bağlayacak uluslararası otoyol Via Carpatia projesinin Polonya'nın doğusundan geçen 700 kilometrelik bölümüne yönelik olarak Polonya hükümeti yaklaşık 6 milyar avro tutarındaki bütçe ile çalışmalar yürütecektir. 2027 yılında tamamlanması öngörülen projenin ilk aşamasında plan, geliştirme çalışmaları ve kamulaştırma işlemlerinin tamamlanması öngörülmektedir. Projenin Master Planı halihazırda onaylanmış olup, çeşitli bölümlere yönelik ihaleler devam etmektedir.

Diğer taraftan, Varşova'ya 37 km uzaklıkta uluslararası bir hub olarak tasarlanan Merkezi Havaalanı Projesi halihazırda Polonya'nın en büyük ve kapsamlı projesi olarak öne çıkmaktadır. Varşova'daki Chopin Havaalanının yıllık 18,9 milyon hava trafiğinde yetersiz kalması nedeniyle başlangıçta 45 milyon yolcu kapasiteli ve 100 milyon yolcuya kadar geliştirme potansiyeline sahip Merkezi Havayolu Projesi tasarlanmıştır. Sovyet sonrası dönemden bu yana Polonya'nın en büyük projesi olan Merkezi Havaalanı Projesi'nin 7,5 milyar Euro öngörülen maliyet ile 2027 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Projenin bir havayolu projesinden öteye gitmesi ve ileriki aşamalarda demiryolu ve otoyollarla entegre edilmesi hedeflenmekte olup, bu kapsamda 2000 km yeni demiryolu ve 400 km otoyol inşası öngörülmektedir.

Projenin sadece yolcu taşımacılığıyla sınırlı kalmayıp lojistik açıdan da bir merkez oluşturması planlanmaktadır. Bu çerçevede, Polonya Posta Teşkilatının (Poczta Polska)'nın havaalanına yakın merkezi lojistik alanı kurması planlanmaktadır. Polonya devletinin söz konusu proje kapsamında, havaalanı çevresinde içerisinde lojistik merkezleri, fuar, kongre alanlarının yer aldığı yüksek teknolojiye sahip bir şehir kurarak yaklaşık 150 bin yeni istihdam oluşturma hedefi bulunmaktadır. Merkezi Havaalanı Projesi web sitesi ve ihale duyurularına bu linkten erişim sağlanabilmektedir (<https://portal.smartpzp.pl/cpk>).

Enerji

Polonya'da kömüre dayalı enerji üretiminin kademeli olarak 2040 yılına kadar sonlandırılması ve temiz enerjiye geçilmesine yönelik AB Kararları gereğince kapsamlı bir hükümet politikası yürütülmektedir. Bu çerçevede, yenilenebilir enerjiye yönelik rüzgar çiftlikleri ve güneş enerjisi yatırımları devreye alınmış olup, söz konusu projelerin gerçekleştirilmesine yönelik AB Fonlarına erişim imkanları bulunmaktadır.

Ülkenin kuzeyinde Baltık Denizinde offshore rüzgar enerji santralleri, ülke içerisinde ise offshore rüzgar çiftlikleri ve güneş vadileri kurulması projelerine başlanmıştır. Halihazırda ülkede elektrik üretiminin %26'sı yenilenebilir kaynaklardan karşılanmaktadır. 2030 yılına kadar yenilenebilir enerjinin genel enerji üretimindeki payının %47'ye çıkartılması hedeflenmektedir.

Bu kapsamda, Kuzey'de Baltık Denizinde offshore santrallerinin ve ülke genelinde rüzgar çiftliklerinin kurulması planlanmaktadır. Ülkedeki ilk offshore rüzgar çiftliği olacak 2026 yılında tamamlanması planlanan 1,2 GW kapasiteli "Baltic Power" projesi ile başlatılmıştır.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının artırılması kapsamında Polonya genelinde hidrojen enerji yatırımlarına öncelik verilmekte olup, ülke AB içerisinde hidrojen üretiminde 3. Sırada gelmektedir. Halihazırda ülkede 11 hidrojen üretim vadisi bulunmaktadır. Karbon salınımı olmayan yeşil hidrojen üretiminin artırılması hedeflenmekte olup, bu kapsamda rüzgar ve güneş enerjisi yatırımları hızla projelendirilmektedir

Diğer taraftan, nükleer enerji projesi stratejik bir hedef olarak önceliğini korumakta ve 2026 yılında inşaat çalışmalarının başlatılması planlanmaktadır.

PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Polonyalı şirketlerle yapılacak iş görüşmelerinde toplantı ve ziyaretlerin önceden ayarlanması (ideal olarak bir hafta öncesinden) ve bir iki gün öncesinde telefon veya eposta aracılığıyla teyit edilmesi önerilmektedir. Zamana riayet etme son derece önemlidir. Geç kalınması güven sorununa ve olumsuz yargıların oluşmasına neden olabilecektir. Gecikme söz konusu ise öncesinde telefon veya mesaj ile bilgi verilmesi yararlı olacaktır.

Pazar günleri toplantı talebinde bulunulmamasında fayda görülmektedir. Polonyalılar genel olarak bugünü çalışmaktan uzak bir şekilde aileleri ile birlikte geçirmek veya ibadet etmek üzere kullanmaktadır.

Resmi çalışma zamanları Pazartesi-Cuma günleri 8:00-16:00 saatleri arasındadır. Öğle yemeği için resmi bir tatil öngörülmemiştir. Toplantı için en uygun zaman sabah 10:00 ve öğleden sonra ise saat 14:30-16:00 arasındadır. Çalışma saatleri dışında Polonyalı iş ortaklarını aramaktan kaçınılmalıdır. İhtiyaç durumunda, telefon mesajı veya e-mail yoluyla iletişime geçilmesinde fayda görülmektedir.

Polonya'da genel olarak temmuz, ağustos ve aralık aylarında kısıtlı iş programları yürütülmekte olup, bu aylarda genelde tatil yapılmaktadır. Randevu ayarlamalarında bu durumun dikkate alınmasında fayda görülmektedir.

Görüşmelerde resmi giyim tercih edilmesi ve kartvizit bulundurulması faydalı olacaktır. Kartvizitteki yazı dilinin tercüme edilmesine gerek bulunmamaktadır. İngilizce yazılmış kartvizitler kabul görecektir.

Polonya'da ticaret hayattaki hiyerarşik yapı ve prosedürlere bağlılık nedeniyle görüşmelerde hızlı yanıt ve teyit almak kolay olmamaktadır. Polonyalı muhatapların genelde ilk görüşmede herhangi bir reaksiyon vermedikleri, uzun iç istişarelerden sonra hareket edilmesi yönünde genel bir yaklaşımı bulunmaktadır. Görüşmeler esnasında zaman zaman sessiz duraklamalara şahırlmamalıdır.

Ülkemiz firmalarıyla ilk defa çalışan Polonya firmaları genellikle küçük sevkiyatlarla başlamakta, ürün ve ihracatçılara güvenin oluşmasıyla birlikte daha büyük hacimlerle çalışabilmektedirler. Görüşmelerde firmanın güveninin kazanılması, ilişkilerin daha iyi

yürütülmesine imkan sağlayacaktır. Şirket atmosferini iyi değerlendirip, sunulabilecek imkan ve tavizler hakkında konuşulması faydalı olacaktır.

Tanıtım amacıyla görsel malzemeler etkili olacaktır. Tanıtım malzemelerinin veya broşürlerin dili karşı tarafın isteği doğrultusunda İngilizce veya Almanca olarak hazırlanabilir.

Para Kullanımı (banka kartı, kredi kartı, çek dahil)

Polonya AB üyesi olmasına rağmen henüz AB ortak para birimi kullanımına geçmemiştir. Ülkenin resmi para birimi "zloty"dir. Döviz kuru yaklaşık olarak 1 avro= 4,15 zloty şeklindedir.

Ülke genelinde kredi ve banka kartları yaygın olarak kullanılmaktadır. 2024 yılında ödemelerin %30'u banka transferi, %40'ı banka kartları aracılığıyla gerçekleşmiştir. Bankalardan günlük nakit çekimi 3000 zloty ile sınırlıdır. Bunun yanı sıra, dijital cüzdanların kullanımı da hızla artmaktadır. 2024 yılında dijital cüzdan kullanımı %35'e yükselmiş olup, Blik, Tpay, PayU, Przelewy24, zPay, Dotpay, ePrzelewy ödeme sistemleri sıklıkla tercih edilmektedir.

Para Transferi

Polonya mevzuatına göre, toplamı 15 bin avroyu aşmayan yabancı veya yerli paranın ülkeden çıkarılması serbesttir. 15 bin avronun üzerindeki meblağın ihracatı ise, Merkez Bankası tarafından verilen izne tabidir. Bankalar aracılığıyla döviz transferi 48 saatten önce yapılabilmektedir.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi uygulaması

Polonya diplomatik pasaport (siyah), üst düzey memurlar için düzenlenen hususi pasaport (yeşil) ve hizmet pasaportu (gri) hamili vatandaşlarımıza vize uygulamamaktadır. Umuma mahsus pasaport (bordo) sahipleri için ise Türkiye'den Polonya'ya seyahatlerde vize alma zorunluluğu bulunmaktadır. Dört tür vize verilmektedir.

A Türü Havalimanı Şengen Vizesi, Polonya Havaalanlarından birinde uçak aktarması yapacaklar için geçerli olup, Türk vatandaşları bu tür vizeden muaftır.

B Türü Transit Şengen Vizesi'nde ülkede kalış süresi en fazla 5 gün olup, bu vize için başvuru yapılırken gidilecek ülkenin vizesinin gösterilmesi gerekmektedir.

C Türü Kısa Süreli İkamet Şengen Vizesi, vize geçerlilik süresi dahilinde bir veya sayısız giriş yapmak suretiyle ve ilk giriş tarihi itibarıyla 6 ay içinde kullanılmak üzere toplamda en fazla 90 gün kalış hakkı vermektedir.

D Türü Uzun Süreli İkamet Polonya Vizesi ise vize geçerlilik süresi dahilinde Polonya'ya bir veya sayısız giriş yapmak suretiyle ve vize geçerlilik süresi itibarıyla 12 ay içinde kullanılmak üzere toplamda en fazla 365 gün kalış hakkı vermektedir.

Ulaşım

Türk Hava Yolları (THY) ve Polonya Havayolları (LOT) tarafından haftanın her günü İstanbulVarşova arasında seferler düzenlenmektedir.

Ülke içi ulaşımda en yaygın olarak kullanılan araç trendir. Otobüslere göre daha ucuz ve hızlı olan trenler, çok yaygın bir istasyon ağına sahiptir.

İklim

Ülkede değişik hava akımlarının mevcut olması, havanın çok sık değişmesine sebep olmakta ve mevsimlerin süresi üzerinde de etkili olmaktadır. Soğuk kutup ve okyanus, ayrıca ılık astropik hava kütlelerinin etkisine açık olan Polonya'da okyanus iklimi ve karasal iklim arasında geçiş niteliği taşıyan bir iklim hüküm sürmektedir.

Polonya iklimi, göreceli olarak soğuk kış ve ılık yaz mevsimleri şeklinde tanımlanabilir. Mevsimler arasında yumuşak geçiş görülmektedir. Yıllık ortalama sıcaklık güneybatı düzlüklerinde 8° C, daha soğuk olan kuzeydoğu bölgesinde ise 6° C'dir. Ülke genelinde yıllık ortalama yağış miktarı 600 mm'yi bulmaktadır.

ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

Polonya'da iş çevrelerinin faaliyetleri 2 Temmuz 2004 tarihli Ekonomik Serbesti Kanununa (Economic Freedom Act) dayanmaktadır. Yasa, iş kurma, işletme ve tasfiye işlemlerinin yanı sıra kamu idaresinin görevlerini de tespit etmektedir.

Avrupa Ekonomik Alanını (European Economic Area-AEA olarak kısaltılacaktır) teşkil eden AB ve EFTA ülkelerinden gelen yabancılar (yabancı ifadesi Polonya vatandaşlığını haiz olmayan ve Polonya dışında ikamet eden kişiler ile Polonya dışında kayıtlı tüzel kişi ve birimleri ifade etmektedir) Polonyalı girişimcilerle aynı kurallara tabidirler. AEA dışından gelen yabancıların da aynı kurallara tabi olmaları aşağıdaki koşullara bağlıdır:

- Polonya topraklarında oturma izni alınması,
- Polonya makamlarınca göçmen statüsü yahut ikameti için tolerans tanınması,
- Geçici himayeden yararlanması.

Diğer yabancılar, uluslararası anlaşmalarla başka türlü öngörülmedikçe, aşağıda belirtilen türde şirketler kurabilirler:

- Limited ortaklık (limited partnership)
- Limited anonim ortaklık (limited joint-stock partnership)
- Limited şirket (limited liability)
- Anonim şirket

Polonya'da ticari faaliyette bulunmak isteyen yabancılar, Limited ya da Anonim Şirket şeklinde bir ticari yapılanmayı tercih etmek durumundadır. Bunun yanı sıra, halihazırda kurulu bir firmanın şubesi ya da temsilciliği şeklinde de kurulum sağlanabilmektedir.

Polonya'daki Limited Şirket ve Anonim Şirket mevzuatı Türkiye ile birçok yönden benzerlik göstermektedir. Söz konusu firmaların ortaklık yapısında herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Diğer bir ifadeyle, firmanın sahibi, tek bir yabancı olabileceği gibi ortaklık durumunda ise ortakların hepsi veya bir kısmı yabancı olabileceği gibi bir kısmı yabancı bir kısmı Polonya vatandaşı da olabilmektedir.

POLONYA'DA ŞİRKET TÜRLERİ	
Limited Ortaklık	Ticari faaliyetlerini kendi adı altında yürütmek amacıyla iki gerçek yahut tüzel kişi tarafından kurulabilmektedir. Şahıs ortaklığı olup, hukuki kişiliği haiz değildir. Şahıs veya kurumlar gelir vergisine tabi olup, ortakların vergilerini ayrı ödemeleri gerekmektedir. Şirketin, Ticaret Kütüğüne (National Court Register-Krajowy Rejestr Sdowy) kaydettirilmesi gerekmektedir. Kayıt için müracaat illerde bulunan Ticaret Mahkemelerinin ilgili bölümlerine (Trade Register Division) yapılmaktadır.
Limited Anonim Ortaklık	Ticari faaliyetlerini daha geniş ölçekte yürütmek amacıyla iki gerçek yahut tüzel kişi tarafından kurulabilmektedir. Şirket kurma için gerekli asgari sermaye tutarı 50.000 zloti (yaklaşık 16.000 dolar)'dir. Şahıs ortaklığı olup, hukuki kişiliği haiz değildir. Şahıs veya kurumlar gelir vergisine tabi olup, ortakların vergilerini ayrı ödemeleri gerekmektedir. Şirket, National Court Register (Krajowy Rejestr Sdowy) kaydettirilmesi gerekmektedir. Yabancılar tarafından bu şirket türünün kurulabilmesi ülkeler arasındaki "karşılıklılık" ilkesine bağlıdır.
Limited Şirket	Bir ya da daha fazla gerçek ya da tüzel kişi tarafından iş yapma veya Ticaret Kanununun izin verdiği faaliyetlerde bulunmak üzere kurulabilmektedir. Şirket hukuki kişiliği haizdir. Şirket kurma için gerekli asgari sermaye tutarı 50.000 zloti (yaklaşık 16.000 dolar)'dir. Şirket, görev ve borçlarından tüm mal varlığı ile sorumlu iken ortaklar sorumlu değildir. Şirket kurumlar gelir vergisine tabidir. Şirket, Ticaret Kütüğüne (National Court Register-Krajowy Rejestr Sdowy) kaydettirilmesi gerekmektedir. Limited şirket ortakları için Polonya vatandaşı veya yerleşiklik zorunluluğu bulunmamaktadır.
Anonim Şirket	Büyük ölçekli ticari faaliyetler için uygundur. Şirket sermayesi hisse satışı yoluyla temin edilebilir. Yalnızca bir ortağı bulunan limtied şirketler hariç bir ya da daha kişi tarafından kurulabilmektedir. Şirket kurma için gerekli asgari sermaye tutarı 500.000 zloti (yaklaşık 161.000 dolar)'dir. Şirket hukuki kişiliği haizdir. Şirket, görev ve borçlarından tüm mal varlığı ile sorumludur. Şirket kurumlar gelir vergisine tabidir. Şirket, Ticaret Kütüğüne (National Court Register-Krajowy Rejestr Sdowy) kaydettirilmesi gerekmektedir. Polonya'da sadece anonim şirketler Varşova menkul kıymetler borsasında hisse senetlerini işleme koyabilmektedir.

Yabancılarca şirket kurulması, yetkili kurumlardan müsaade alınması şeklinde bir prosedürü gerektirmemektedir. Ancak yasal bir kişinin yeni oluşturulacak "Joint venture" şeklindeki ortaklığın başlangıç sermayesinin kendi payına düşen kısmı için nakdi olmayan cari varlıklarını (arsa, bina gibi) transfer etmek istemesi halinde Hazine Bakanlığı'ndan izin alınması gereklidir.

Polonya'da Adım Adım Şirket Kurulumu:

1. Şirketin hukuki statüsünün seçilmesi,
  - Limited Şirket
  - Anonim Şirket
  - Yabancı işletmenin Polonya'daki temsilciliğiŞirket kurulumunda, aynı isimde Polonya'da başka bir şirket olup olmadığının kontrol edilmesi gerekmektedir.
2. Resmi merkezin kurulması,
3. Şirket sözleşmesi veya şirket tüzüğü'nün (anonim şirketin kurulması durumunda) imzalanması, noter tarafından tasdik edilmesi,
4. Ulusal Mahkeme Siciline Tescil İşlemleri İstatistik Numarasının (REGON), İstatistikler Başkanlığı tarafından tanımlanması ve Vergi numarasının (NİP) tanınması (bu işlemler tek gişede yapılır),
5. Polonyalı bir bankada hesap açtırılması,
6. Sosyal Güvenlik Kurumuna (Zakad Ubezpiecze Spoecznych-ZUS) başvuru yapılması (Bu aşama ilk işçinin istihdam edilmesiyle gerekmektedir),
7. Yapılan işlerin türü, yeri ve kapsamı konusunda Ulusal İş Teftiş Kurulu'nun bilgilendirilmesi (Kişisel Verilerin Korunması Teftiş Kurulu),
8. Lisans, izin ve ruhsatların, yapılması öngörülen işlerin türüne bağlı olarak alınması,
9. KDV mükellefiyetinin yetkili Vergi Dairesine tescili.
10. Yeni şirket oluşumunun Resmi Gazete (monitor Sądowy i Gospodarczy) Ticari Sicili'ne ilanı
Noter işlemlerini takiben tüm kurulum işlemlerinin tamamlanma süresi 4-6 hafta arasındadır.

Geçici Oturum ve Çalışma İzinleri

Polonya'da geçici oturma ve çalışma izinleri, 12 Aralık 2013 tarihli Yabancılar Yasasına (114 ve 126. maddeleri) göre düzenlenmektedir.

Polonya sınırları içerisinde 3 aydan fazla ülkede kalmasını gerektirecek şartları taşıyan işgücüne katılacak ve katılmaya devam edecek yabancılar ve hisselerine veya hisse senetlerine sahip olmadığı bir anonim veya limited şirkette yönetim kurulu üyeliği yapacak, görevine devam edecek yabancılara 3 aydan 3 yıla kadar geçici oturma izni verilebilmektedir. Geçici oturma ve çalışma izinleri uzatılması mümkün olmamaktadır, süre bitiminde tekrar başvurulması gerekmektedir.

Geçici oturma ve çalışma iznine **başvuramayacak yabancılar:**

- Polonya sınırları dışında ikamet eden bir işveren tarafından görevlendirilen çalışanlar,
- Bazı kategorilerdeki gerçek kişilerin ülkeye girişini ve geçici ikametini kolaylaştırmaya yönelik uluslararası anlaşmalarda öngörülen yükümlülükler temelinde Polonya topraklarında ikamet eden, ticari işlem ve yatırım faaliyetleri yürüten, mevsimlik iş yapan kişiler,
- Turizm veya aile ziyareti amacıyla alınan bir vizeye dayanarak Polonya sınırları içinde ikamet eden veya
- Schengen bölgesindeki başka bir ülke tarafından verilen bir vizeye dayanarak, turizm amacıyla veya aile ziyareti amacıyla Polonya sınırları içinde ikamet eden yabancılar geçici oturma ve çalışma iznine başvuramamaktadır.

Geçici çalışma ve oturma izni başvuruları yabancının ikamet ettiği yerin bağlı olduğu Voyvodalık ofisine yapılmaktadır. 2024 yılı itibariyle başvurular çevrimiçi olarak alınmaya başlanmıştır. İlgili süreçler uzun sürmekte çalışma izinleri yaklaşık 3 ayda, oturma izinleri ise 13-18 ay arasında sonuçlanmaktadır.

Başvuru için gerekli belgelere yönelik olarak Polonya Yabancılar Ofisinin (<https://udsc.gov.pl/en/cudzoziemcy/obywatele-panstw-trzecich/chce-przedluzyc-swoj-pobytw-polsce/zezwozenie-na-pobyt-czasowy/praca/jednolite-zezwozenie-na-pobyt-i-prace/>) web sitesinin ziyaret edilmesinde fayda görülmektedir.

İzin başvurusu reddedilen veya iptal edilen kişilerin 30 gün içerisinde Polonya topraklarından ayrılması gerekmektedir.

LOJİSTİK VE TEDARİK ZİNCİRİ

Polonya, Avrupa'nın en önemli lojistik merkezlerinden biri olup, özellikle Almanya ile güçlü üretim ve dağıtım entegrasyonuna sahiptir (Eurostat – <https://ec.europa.eu/eurostat>). Ülkenin Orta Avrupa'daki merkezi konumu, Batı Avrupa ile Doğu Avrupa arasında bir köprü işlevi görmesini sağlamaktadır (Polish Investment and Trade Agency – <https://www.paih.gov.pl>).

Polonya'nın lojistik performansı uluslararası ölçekte yüksek seviyededir. Ülke, World Bank tarafından yayımlanan Lojistik Performans Endeksi'nde (LPI) Avrupa'da üst sıralarda yer almakta olup, özellikle altyapı, gümrük süreçleri ve teslimat güvenilirliği açısından güçlü bir performans sergilemektedir (<https://lpi.worldbank.org>).

Türkiye ile Polonya arasındaki taşımacılıkta en yaygın yöntem kara yolu taşımacılığıdır ve ortalama taşıma süresi 4–6 gün arasında değişmektedir. Bu durum, Türkiye'ye özellikle Çin ve diğer Asya ülkelerine kıyasla önemli bir teslim süresi avantajı sağlamaktadır (International Transport Forum – <https://www.itf-oecd.org>; McKinsey & Company – <https://www.mckinsey.com>).

Polonya'nın deniz taşımacılığı altyapısı da gelişmiştir. Baltık Denizi kıyısında yer alan Gdańsk ve Gdynia limanları, ülkenin dış ticaretinde kritik rol oynamakta olup, Avrupa içi dağıtımda önemli merkezlerdir (Polish Investment and Trade Agency – <https://www.paih.gov.pl>).

Demiryolu taşımacılığı son yıllarda gelişim göstermiştir. Özellikle Çin–Avrupa hattı kapsamında Polonya, Yeni İpek Yolu'nun önemli duraklarından biri haline gelmiştir (UNECE – <https://unece.org>).

Polonya, Avrupa tedarik zincirlerinde “nearshoring” eğilimi kapsamında önem kazanmaktadır. Üretimin Asya'dan Avrupa'ya kayması sürecinde, ülkenin coğrafi avantajı ve lojistik altyapısı yatırımcılar için cazip hale gelmektedir (OECD – <https://www.oecd.org>).

Ayrıca, e-ticaretin gelişmesiyle birlikte Polonya'da depo ve dağıtım merkezi yatırımları artmaktadır. Ülke, Orta ve Doğu Avrupa'da e-ticaret lojistiği açısından önemli bir hub haline gelmiştir (Statista – <https://www.statista.com>).

Genel olarak değerlendirildiğinde Polonya, güçlü lojistik altyapısı, kısa teslim süreleri ve Avrupa içindeki stratejik konumu sayesinde bölgesel bir dağıtım merkezi olarak öne çıkmakta ve Türk firmaları açısından önemli bir rekabet avantajı sunmaktadır.

KAYNAKLAR

- TİCARET BAKANLIĞI - <https://ticaret.gov.tr>
- ITC TRADEMAP- <https://www.trademap.org>
- TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ - <https://tim.org.tr/tr>
- STATİSTA – <https://www.statista.com>
- OECD – <https://www.oecd.org>
- UNECE – <https://unece.org>
- POLİSH INVESTMENT AND TRADE AGENCY – <https://www.paih.gov.pl>
- INTERNATIONAL TRANSPORT FORUM – <https://www.itf-oecd.org>
- McKinsey & Company – <https://www.mckinsey.com>
- WORLD BANK GROUP – <https://lpi.worldbank.org>
- UNITED NATIONS CONFERENCE ON TRADE AND DEVELOPMENT – <https://unctad.org/>
- WORLD TRADE ORGANIZATION – <https://www.wto.org/>
- EUROPEAN COMMISSION – <https://ec.europa.eu>
- EUROSTAT – <https://ec.europa.eu/eurostat>
- POLİSH CENTRAL STATİSTİCAL OFFİCE (GUS) – <https://stat.gov.pl/>

YASAL UYARI:

Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.